

Testimonial: “O lună în Polonia, o lume miniatură

Mihoc Maria-Elena

5/07/2026 – Lublin, Cămin

Îmi las familia în fața unei clădiri cu un perete roșu metalic. Lăsată în necunoscutul unei experiențe formative, aceea a unei luni într-o școală de vară în Polonia. Nu știam aproape nimic înainte să ajung, totul era încă de descoperit, totul încă neatins, doar urmele evidente ale unui număr incalculabil de studenți ca mine care au trecut prin această cameră, a căror existență nici măcar nu o cunosc. Și câți au avut același sentiment? Pentru că în acel moment totul era nou, dar, când a trebuit să strângem totul, să luăm totul înapoi în țările noastre, era atât de gol, încât aveam impresia că lăsasem ceva în acea cameră, ceva ce nu reușeam să recuperez.

Treptat au sosit colegii mei de cameră pentru această lună de iulie. Toate diferite: Belarus, Armenia, Bulgaria. Am întâlnit oameni din toate colțurile lumii, mult mai departe decât mi-aș fi putut imagina.

Era o vară, o sută de oameni, de peste tot din lume, studenți din peste 40 de naționalități de pe toate continentele. Veneam de peste tot din lume pentru această țară, Polonia, fiecare din motive diferite, desigur.

Am discutat cu studenți din Coreea de Sud, iar ei mi-au spus că în universitatea lor exista un centru de limbă română. Nu înțelegeam de ce oameni din Coreea ar vrea să învețe româna. În schimb, ei au fost surprinși de ceea ce știam despre istoria țării lor.

În contact cu acești oameni, am avut mai multe reflecții. Eram un grup mai puțin eterogen decât s-ar putea crede la prima vedere. Multe persoane aveau origini biculturale, în medie fiecare știa să vorbească între 3 și 4 limbi.

În primul rând, exista un procent ridicat de persoane care vorbeau rusă, aproximativ 20 % din cei o sută de oameni. Cu toate acestea, din cauza războiului din Ucraina, acești studenți, deși nu erau ruși, păreau să ascundă acest lucru. Dincolo de asta, nu păreau să realizeze valoarea limbii ruse. Trăind în Franța, am fost mereu departe de această comunitate, dar și de propria lor viziune.

Ca să spun drept, în contact cu ei, având în vedere apropierea lingvistică, am dezvoltat o anumită curiozitate pentru limbă și pentru a descoperi comunitățile lor.

În cele din urmă, ceea ce a fost cel puțin impresionant a fost programul în sine, extrem de intens. Ritmul cursurilor, deși reprezenta o parte importantă a programului, nu

reprezenta pentru majoritatea studenților decât 4 ore pe zi. Pe lângă asta, diferite tipuri de activități au dat ritmul școlii de vară, precum cursuri de dans polonez, seri de filme, concerte de muzică și excursii în fiecare weekend în orașele din împrejurimi, precum Warsaw, Sandomierz și Zamość. Sau să urmărești Cupa Mondială într-un bar, cu o bere într-o mână și o pizza în cealaltă.

Dar și multe răsturnări. Una dintre activități a fost prezentarea țărilor de origine ale participanților, fiecare aducând timp de câteva minute o bucată din locul de unde venea și prezentând-o micii lumi care eram.

O argentiniancă a deschis prezentările cu un dans. Coreenii au cântat K-pop. Eu însumi am aruncat bomboane drept recompensă publicului pentru a răspunde la întrebările mele. O fată din Vietnam a venit în costum tradițional. Unii au făcut scenete în poloneză și în engleză.

Dar această bulă pe care nu o regăsesc acasă, această apropiere atât de rapidă, de a împărtăși fiecare clipă de la trezire până la culcare, între necunoscuți de ieri și cunoscuți de mâine. Toți vecini în cămin, împărțind aceleași cursuri, mergând cu toții la aceeași cantină, participând în fiecare zi la activități culturale și excursii.

În cele din urmă, toate lucrurile bune au un sfârșit.

Aș putea scrie că totul a început în timpul vizitei centrelor de concentrare din timpul celui de-al Doilea Război Mondial de la Majdanek.

Aș putea scrie că această bulă a început să se fisureze în timpul prezentării ucrainenilor, care a amintit de război, concept teoretic și constant de aproape 5 ani. Pentru mine, care nu cunoscusem niciodată războiul, în afară de tristețe și empatie, acesta era tot ce puteam înțelege în acea seară.

Timp de aproape toată luna, am avut impresia că trăiam într-o mică bulă. O sută de tineri veniți de peste tot, reuniți în jurul aceleiași limbi, cu cursurile noastre, mesele noastre, excursiile noastre și serile noastre.

Eu, care trăisem mereu în pace, urma să descopăr o nouă experiență formativă, una dintre realitățile războiului.

Pentru că, cu trei zile înainte de sfârșit, această bulă s-a fisurat.

29/07/2026 – Lublin, Cămin

3:50 dimineața. Bam-Bam-Bam-Bam

Alarmă.

O neînțelegere încă plină de naivitate mă trezește. Oricât de surprinzător ar putea fi, nu mă gândesc la război, nu încă. Cred că nu voi uita niciodată această alarmă. În acea zi, mulți dintre noi am fost șocați. A fost, de asemenea, pentru prima dată când m-am gândit la război și că aveam să mor, această frică primitivă, de a fi un animal într-o cușcă.

În acel moment, doar o alarmă asurzitoare în noaptea neagră, asta era tot ce știam: fără strigăte, fără zgomot, fără lumină, doar alarma și neînțelegerea, frica existențială. Și totuși, pentru unii, nu era prima dată, din păcate. Aici văd cele mai izbitoare diferențe culturale. Pentru că, în timp ce colega mea belarusă nu mai vorbea decât în rusă, vecinul nostru azer a venit să bată la ușa noastră ca să ieșim. Pentru ea, nu era ceva nou.

Cred că am aflat ce se întâmplase pe la 4:20, adică o jumătate bună de oră în care am crezut că ne cade cerul în cap, că vom muri.

Informație jurnalistică: „o bucată de metal a intrat în spațiul aerian, a aterizat într-un câmp la 2 km de locuințe din oraș și la 50 km de centrul orașului Lublin”.

Și am râs. Era singurul lucru de făcut: să râd. Era tot ce puteam face.

Din păcate, cel mai șocant a fost după. Când credeam că era sfârșitul lumii, dar îmi dădeam seama că nu putea fi decât sfârșitul lumii mele. Pentru că soarele răsărea la fel ca în fiecare dimineață. Am crezut că voi muri, dar nu erau strigăte, nu erau sirene de poliție, doar liniștea și calmul dimineții.

Cel mai rău este după, când te duci să te culci, pentru că, ei bine, ce altceva să faci? Este ora 5 și avem ultimul examen de poloneză la ora 9.

Toate acestea au durat, în realitate, doar o oră. Cel mai rău este când iei autobuzul și totul este ca de obicei, când mergi la curs și profesoara cere exercițiile din ziua precedentă. Când vorbești în șoaptă, ca și cum ar fi un subiect tabu sau ca și cum ai vorbi despre ploaie și vreme frumoasă. Când îl vezi pe colegul de clasă cel mai activ devenind mut și urmărind pe telefon știrile despre războiul din Ucraina.

Stresul care nu dispare decât două zile mai târziu. Cel mai rău este după. Cel mai rău este reziliența. Cum, oră după oră, îmi trăiam propria viață, pentru că asta era tot ce puteam face.

1/08/2026 – Kamionka, Muzeul Kozłówka

O zi însorită, marcată de tristețe. Sfârșitul se apropie, unele chipuri au dispărut deja, iar lucrurile nu vor deveni mai bune. Un capitol se închide între zidurile castelului nobilei familii K... deja am uitat cum se numea.

Am jucat cărți cu francezi, spanioli și mexicani, era „Bullshit”, și ghiceam tot timpul când mințea mexicanul.

Am descoperit obiceiurile lor. În special, locul pe care îl ocupa ceaiul, de mai multe ori pe zi, singur sau pentru a discuta cu prietenii. Erau seri speciale între engleză, rusă și poloneză și am făcut asta până în ultima seară.

Sincer, de cele mai multe ori nici măcar nu terminam farfuriile, atât de pline erau cu mâncăruri tradiționale poloneze, întotdeauna alcătuite din 2 feluri, o supă și o farfurie de „mizeria”, cartofi și carne. Sau ieșeam pentru ultima dată la restaurant, ca să încercăm o nouă rețetă de pierogi din 'Staremiasto'.

Bineînțeles, generozitatea NAWA a fost aproape unică. După ce am căutat alte programe similare, nu am găsit niciunul asemănător. Au fost acceptate persoane care nu studiaseră niciodată poloneza, la fel ca și vorbitori nativi. O lună aproape gratuită. Cazare, cursuri, cantina în fiecare prânz din timpul săptămânii, cardul de autobuz gratuit, excursiile în celelalte orașe, bufete à volonté în fiecare vineri, totul era acoperit și, pe lângă asta, ne-au dat fiecăruia dintre noi 1400 de złoty.

Deci, dacă vreți o experiență formativă, veniți. Toată lumea poate face asta, nu?